

ELŐTERJESZTÉS

Kalocsa Város Önkormányzat Képviselő Testületének

2019. február 28-i ülésére

Tárgy: Tulajdonosi hozzájárulás a Kalocsa, Szentháromság tér (1019/3.hrsz.) jövőbeli kialakításához az elkészült koncepcióterv alapján, valamint a Szentháromság oszlop áthelyezéséhez.

Tisztelt Képviselő Testület!

A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Érseki Hivatala (6301 Kalocsa, Pf: 29.) megbízásából elkészült a Kalocsa, Szentháromság tér felújítására vonatkozó koncepcióterv.

A tervezet megismerése érdekében az Érsekség részéről a tervet készítő Vörös Márta Főépítész, valamint Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő Testülete között egyeztetések kerültek megtartásra, 2018. december 20-án és 2019.február 7-én.

Az egyeztetések eredményeként az előzetesen készült vázlatterv módosítása megtörtént, mely alapján a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Érseki Hivatala benyújtotta Kalocsa Város Önkormányzatának Képviselő Testületéhez a tér felújítási tervéhez való „*Tulajdonosi hozzájárulás*” iránti kérelmét. A tulajdonosi hozzájárulás szükséges a tér felújításának építési engedélyezési eljárása lefolytatásához.

A kérelem a terv jóváhagyásán túl tartalmazza még a jelenleg 1019/4. hrsz-ú – különálló-ingatlanon lévő Szentháromság oszlop áthelyezéséhez való hozzájárulási igényt is, mely az áthelyezés kapcsán lefolytatásra kerülő Földhivatali eljárásban kerül felhasználásra.

A véleményezés érdekében, a tervek széleskörű ismertetésére azok nyilvánosságra hozatala megtörtént annak érdekében, hogy a lakossági észrevételek figyelembe vétele, és beépülése biztosított legyen.

A lakossági észrevételekre –kérdésekre adott tervezői válaszok, indokok az előterjesztés 1. számú mellékletében láthatók.

A szakmai véleményezés érdekében egyidejűleg Kalocsa Város Főépítésének bevonása is megtörtént, mely vélemény az alábbiakat tartalmazza:

„A Kalocsa Szentháromság tér felújítására vonatkozó, Vörös Márta főépítész asszony által készített, tervekkel kapcsolatosan az alábbi főépítési véleményt adom:

A tér átépítésének koncepciója:

- A tervezett koncepció nagyvonalú, európai szintű városi főteret hoz létre.
- Nagyon fontos eleme a teljes teret keretbe foglaló 3m széles burkolati sáv. Ez kijelöli a nagyrészt meglévő térfalak vonalát (Nagyszeminárium – Hotel, Asztriceum – Katolikus óvoda) és jelzi az eredeti térbe sajnos betüremkedő épületet (Katona ház). Ezzel a kialakítással a sétálók, turisták számára is érzékelhetővé válik a szinte szabályos négyzetes tér, melyben áll a székesegyház.
- Fontos eleme továbbá az első Székesegyház padlószintjére lesüllyesztett térszint rész, mely teljesen illeszkedik a négyzetes tér koordináta rendszerébe, Az első Székesegyház

megmutatása és a hozzá igazodó támfal, térszint süllyedés is erősíti a szabályos tér érzékelhetőségét.

- Az első és második Székesegyház megmutatásával egy gazdag történelmi örökség mutatkozik meg ugyanakkor a teret, tér együttest gazdagítja funkcionálisan is a tervezett megoldás.

- A tervezett térszerkezeti tagolás alapvetően jó. A Székesegyház előtt nagy burkolt felületet készít, mely alkalmassá teszi a teret a nagy létszámú egyházi és városi rendezvények számára is. A tervezett térburkolat biztosítja az Asztriceum, Érseki Palota és a Hotel megfelelő megközelítését és feltárulását is a gyalogosok számára.

- A szobrok, téri elemek koncepciója jó. Mindenképpen előnyös, hogy a Szentháromság szobor nem a Székesegyház tengelyébe került, így a Foktői út felől érkezők számára zavartalanul tárul fel a barokk templom látványa. A XX. sz. első felében a téren egykor (Érseki Palota kapuján talált konzolos) volt lámpák alapján készülő kandeláberek a barokk tér hangulatát erősítik. A világháborús emlékmű elhelyezése az óvoda előtti területen, az Asztrik tér tengelyében méltó hely lehet, a korábbi helyen nagyon erős elemként jelent meg a barokk építészeti környezetben.

A tér átépítésének koncepciója:

- Az erős és színvonalas koncepció első ütemének megvalósítása, tekintettel a végső célra támogatható. Már az első ütemben is nagyrészt érzékelhetővé válik a barokk térszerkezet és a tér építészeti térfal kialakítása.

- Az óvoda előtti parkolók kialakítása és mennyisége átgondolandó.

Összességében a tervezett felújítást, átépítést támogatom. Javaslom a tulajdonosi hozzájárulás kiadását az I. ütemre."

A benyújtott terv a tér kialakítás koncepcióját, valamint az I. ütem részleteit tartalmazza, így a további ütemekhez részlettervek kidolgozása szükséges.

A részlettervek készítése során kérelmezőnek az eljáró hatóságokkal, és az Önkormányzattal előzetesen egyeztetnie szükséges, az ütemekre vonatkozóan új tulajdonosi hozzájárulást kell kérni.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, az előterjesztés megvitatására, és az alábbi határozati javaslat elfogadására.

Határozati javaslat

A Képviselő-testület egyetért azzal, hogy:

1. A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye Érseki Hivatala, továbbiakban kérelmező (6301 Kalocsa, Pf: 29.) megbízásából elkészült Kalocsa, Szentháromság tér jövőbeli felújítására vonatkozó tervezési koncepció elfogadásra kerüljön.
2. Az építési engedélyezési eljáráshoz szükséges tulajdonosi hozzájárulását megadja a 1019/3. hrsz-ú Szentháromság tér felújításának I. üteme szerinti területre és munkálatokra.
3. Az I. ütem vonatkozásában az engedélyezési/kivitelezési tervdokumentációk kidolgozása során kérelmezőnek további egyeztetéseket szükséges folytatnia Kalocsa város Főépítészével és a Kalocsai Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési és Fejlesztési Osztályának illetékes munkatársaival.
4. A fejlesztés későbbi ütemeire készülő részlettervek kidolgozása során további egyeztetések lefolytatása, majd ez alapján tulajdonosi hozzájárulás megkérése szükséges.
5. A tér engedélyezési/kivitelezési tervdokumentációjának készítése során szaktervezők bevonása szükséges kérelmező részéről (út, parkolók, forgalomtechnika, közvilágítás, energiaellátás, csapadékvíz elvezetés, egyéb közművek)
6. A tér országos műemlékvédelmi terület jellege miatt az engedélyezési/kivitelezési tervdokumentáció elkészültét követően kérelmező hatósági engedélyeztetés céljából vegye fel a kapcsolatot a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Kecskemét Járási Hivatala Építésügyi és Örökségvédelmi Osztályával.
7. A hatósági engedélyezési eljárással párhuzamosan kérelmezőnek Kalocsa Város Polgármesterétől településképi véleményt kell kérnie.
8. A földhivatali eljáráshoz szükséges tulajdonosi hozzájárulását megadja a 1019/4. hrsz-ú – különálló- ingatlanon lévő Szentháromság oszlop áthelyezésére.
9. Felhatalmazza polgármestert az 1-8. pontban rögzítettek végrehajtására, a tulajdonosi hozzájárulások kiadására.

Felelős: Polgármester

Határidő: 2019. március 1.

Kalocsa, 2019. február 21.

.....
Dr. Bálint József Miklós
polgármester

**A Szentháromság tér felújításának tervével
kapcsolatos lakossági észrevételek és válaszaink**

Készítette: Vörös Márta

A Szentháromság felújításának nyilvánosságra kihelyezett tervével kapcsolatosan az alábbi lakossági észrevétel érkezett 2019. február 20-ig, melyekre adott válaszaink a felvetéseket követően olvashatók. A lakosság részére 2019. február 21-én, csütörtökön zárult a véleményezési időszak.

Az alábbi lakossági észrevételek érkeztek:

„A terveket áttekintve feltételezem, hogy a területen átvezető kerékpárút hiányában a tér mögötti iskolák tanulói és a tér mögötti városrész lakóinak jelentős része a téren keresztül fog kerékpározni, ahogy ezt a tér régi állapotában is tették; rendőr jelenlétében a kerékpárt -elképzeltethető, hogy tolni fogják. Ha a kastély előtti esetenkénti kocsibejáró felhasználásával, valahogy a téren átvezető kerékpárutat jelölnének ki, kisebb lenne a kár és nyugodtabbak a kedélyek. Több száz gyerek van kitéve közvetlen veszélynek, naponta kétszer a Kossuth Lajos utcai szűkületben, a székesegyház mögött; a tér megnyitásával ezen sokat lehetne segíteni.”

Válasz: A kerékpáros közlekedés számára kijelölt útvonal tervezett. A kastély és a múzeum számára korábban is engedélyezett szervíz út nyomvonalán biztosítjuk továbbra is a kerékpáros és gyalogos közlekedést. A tér átépítése alatt is. A Kossuth Lajos utcai szűkületben kifejezetten tiltanánk a kerékpáros közlekedést. Kerékpáros közlekedésre több alternatíva nem nagyon van, mint a múzeum és a kastély mellett vezető szervíz út.

1.1.A kalocsai Szentháromság tér helyreállításával kapcsolatos és a Vörös Márta építész által összeállított tervből az olvasható ki, hogy a Főszékesegyház bejáratával szemben napóra kerülne elhelyezésre, padokkal körbevéve. Kérdés, hogy ez az ötlet milyen gondolatok mentén született meg, volt-e itt ilyen a múltban, mert ha nem akkor semmi sem indokolja ennek a vitatható ötletnek a megvalósítását.

Válasz: A Szentháromság téren, a barokk időszakig visszanyúlóan nem volt olyan térelem, amely akár rekonstrukcióval is helyreállítható lenne. A 19. század végéről illetve a 20. század elejéről származó fotón egy norton kút látható csupán, melyből mára semmi sem maradt meg. A múlt század időszakában, többszöri átalakítással folyamatosan alakult a tér arculata, melyek során egyre több szobrot állítottak fel. A háborús emlékmű helyzete is változott. Jelen tervben szereplő napóra nem egy bonyolult, napórákra jellemző 'szerkezet', csupán egy burkolati jelzés, amely jól szemlélteti a téren megjelenő illetve a teret határoló épületek helyzetét, tájolását. Kiemelt fontossága az, hogy jól, érthetően szemlélteti és helyes választ is ad arra a kérdésre, milyen tájolásúak a templomok, egymáshoz képest hogyan helyezkednek el. Ezt a kérdést korábban is sokat kutatták, keresve a helyes magyarázatot. A templomépítések történetében nemcsak egymáshoz viszonyított elhelyezkedésük, hanem a tájolásuk változása fontos kérdés, s e burkolati jelzés erre ad megbízható és egzakt választ annak a látogatónak is, aki nem fogja akár a telefonját, s keresgéli, merre is van észak. Az egyszerű formához illeszkedő padra pedig le lehet ülni, megpihenni, miközben szemlélődik a kérdés vizsgálata közben a látogató. A térelem

nem olyan nagyméretű, hogy az zavaró legyen a térszerkezetben, viszont hasznos információval és a pihenés lehetőségével biztatja a látogatót az elmélyült szemlélődésre.

1.2.A tervben az is szerepel, hogy a jelenleg a Sétáló utcában található Asztrik szobor átkerülne a Hotel főbejáratával szembe. Nem tudni, hogy a várossal, ill. a szobor alkotójával az áthelyezésre vonatkozóan történtek-e előzetes egyeztetések? Ugyancsak új, véleményem szerint méltatlan helyre kerülne a Szent István szobor, mely a régi Nagyszeminárium sarkán kapna helyett, egy kandeláber, egy a turisztikai infópontot jelölő piros oszlop, illetve egy vízóra akna szomszédságába a jelenlegi virágágyás közepén, mely körül locsoló-berendezés van kiépítve.

Válasz: A levél írója rosszul értelmezte az elhelyezendő Asztrik szobor kilétét. A Szentháromság tér felújítása nem érint semmilyen más, egyéb városi területet, sem el nem vesz, sem hozzá nem tesz azokhoz. Minden, ami itt a téren volt, itt marad, s nem kerül ide máshonnan semmi. Az Asztrik szobor, melyet a tervben a Szent István kori templom tengelyébe helyeztünk, új, carrarai (fehér) márványból készült szobor, amely méltón tekint általa alapított és épített székesegyházára. Ugyanígy helytelen értelmezése a Szent István szobor új helyének környezete. A terv jól mutatja, nem a jelenlegi zöld felület közepén áll, nem veszi közre kandeláber, sem piros oszlop, hanem 'kiszabadított', burkolt területen – locsoló berendezés nélkül - , hármassá egységet alkotva az Asztrik és Tomori érsek szobrával, oly módon, hogy mindhárman a székesegyházakra tekintenek. Összetartozóan. A tér térfalakkal/épületekkel határolt, terület, az azon megjelenő elemek és legfőképp burkolatok egységes megjelenésűek.

1.3.A Főszékesegyház déli oldalán egy üvegtető alatt kötár lenne látható, mely közvetlen kapcsolódással a Főszékesegyházhoz megszüntetné a jelenlegi oldalajtó használhatóságát, ami katasztrófavédelmi problémákat is felvett a menekülő útvonalak tekintetében, másrészt esztétikailag és szakmailag is vitatható az ily módon való illeszkedése a barokk templomhoz. Egyúttal a templom melletti járdát sem állítanák helyre. Ésszerűbb megoldásnak tűnne a korábbi templom főfalainak felszín fölé történő felfalazása, amely így bárki számára láthatóvá válhatna, és nem okozna a jövőben csapadékelvezetési és egyéb problémákat sem. Az is kérdéses, hogy a jelenlegi tervek szerint, a templom alapjai mellől (kívül és belül) 2-3 m-es mélységben kisedett föld, vajon nem okoz-e statikai problémákat az épületben, hiszen ez a tény a templom alapjainak süllyedésére és oldalirányú mozgására is negatívan hathat. Ezt mindenképpen meg kell vizsgálnia egy független statikus szakembernek.

Válasz: A Főszékesegyház déli oldalán nem kötár van, hanem Kalocsa első székesegyháza, Asztrik érsek főtemploma. E templomnak az alapfalai láthatóak majd, melyek gyenge minőségű kőanyagúak. Rendeletben is szabályozott védelmükre vonatkozó kötelezettségünk. Jelenleg is ezért készült védőtető a romok fölé. A fagyérzékeny, mállekony kőzet eltüntetése nem cél, sőt tilos lenne, védőtetővel való ellátása kötelező. Ez a tervben egy 'nemjárható' üveg védőtető, melyet az érintett hatóságok is elfogadnak. A kérdés nem választható, hanem kötelezettséget ró ránk. A védőtető biztosítja a falak csapadékvíz elleni védelmét. A romok védelmének megoldását az érintett hatóságokkal egyeztetve lehet csak kialakítani. A barokk templom megközelítésében tervezett annak korábban is létező, elfalazott északi kapu helyreállítása, melynek meglétét az általunk végzett rekonstrukcióban részbeni kibontásával igazolni tudtam. Maga a kapu is megvan,

felújítva jelenleg is látható a templom belső terében, abban a falfülkében elhelyezve, mely a megnyitásra vár. Amit egyik oldalon sem veszünk el, hiszen a déli kapu kijárata megmarad, az északi oldali kapuval csak kiegészül. A templom biztonságos kiürítését sosem veszítjük szem előtt, megjegyzem, a vonatkozó szabványok templomokra eltérően rendelkeznek.

A korabeli templom utólagos felfalazása szakmai szempontból nemhogy nem kívánatos, jelen esetben nem lehetséges, mivel csak az alapozására van megfelelő információnk. A templom padozata is jóval lejjebb van a jelenlegi terepszintnél, tehát a mélyebb elhelyezkedés nem szűnik semmi esetre sem meg. A csapadékvíz elvezetését, mint máshol sok helyen, a megfelelő technológiával oldjuk meg. A romok régészeti feltárással is igazolt, a barokk székesegyház a korabeli templom alapfalára épült, mely alaptestek jóval lejjebb vannak, mint ez a szint.

Független statikus kérése szakmaiságunk megkérdőjelezése. Minden szakterületre kiterjedő, magas szakmai felkészültséggel rendelkező team végzi a tervek készítését.

1.4.A Hősök emlékműve is méltatlan helyre kerülne a templom északi oldalára, ahol megfelelő tér nélkül veszne el művészi értéke a fák alatt. (Érdemes volna megvizsgálni az Érsekkertbe helyezését.)

Válasz: Minden új hely egy emlékmű számára szokatlan, de a háborús emlékmű helyzetét több okból is kellett változtatni. A barokk érseki épületekhez nem illeszkedő szoborcsoport korábbi helyére a Szentháromság oszlop került, mely a terven szereplő helyén legalább annyiban idézi az építéskori múltját, hogy a Szent István király út tengelyében, onnan a térre sétálva látható. Korábbi helye ezen út tengelyében, a jezsuita templom előtt volt.

A háborús emlékművet elmozdítva biztosítottunk így helyet az újjáfaragott oszlop számára. A háborús emlékmű terven szereplő helyszínéhez képest más elhelyezés nem lehetséges. De itt méltó háttérrel ad maga a székesegyház, a három gesztenyefa, s egy nagyobb térre és az érsekkert felvezető útjára nyit.

A térről való elhelyezését ugyan korábban felvetettük, az érintett városvezetőkkel és képviselőkkel, de elhelyezésének lehetőségét nem kaptuk meg. Véleményem szerint ez a hely is méltó.

1.5.A terveken nem látható, hogy megmarad-e a Katolikus Óvoda melletti út, Főszékesegyház felőli oldalán az autók parkolási lehetősége, melyekből már így is kevés van?

Válasz: A terveken látható, a Katolikus Óvoda melletti út is megtartott, parkolása az épület oldalán biztosított. A tér felőli parkolók azonban megszűnnek, a feltárt templom romok megfelelő körbejárhatósága végett. A tervet és ezt a megoldást a főépítésszel és a városgazdával is egyeztetve készítettük, minden útra és parkolóra kitérve.

1.6.Kérdés az is, hogy a térről felszedett kövek hol vannak, hiszen azok használhatóak lennének még a város bizonyos területein térburkolásra.

Válasz: A tér korábbi, csaknem teljes felületen felszedett bazalt 'macskakő' burkolata az Érseki Kastély belső udvarán deponált. Sorsáról egyeztetés még nem született a város vezetésével. Megjegyzésképpen, a jelenleg fektetésre tervezett porfir burkolatot is az érsekség maga vásárolta, saját forrásából.

1.7.Kérdésként merül fel továbbá az is, hogy a tér a jövőben alkalmas lesz-e rendezvények megtartására, illetve szükség esetén alkalmas lesz-e személygépjárművek átengedésére, hiszen elképzelhető, hogy a jövőben - a Katolikus Iskola, illetve a Dózsa György Szakgimnázium felé irányuló forgalom gyorsabb levezetése érdekében, a reggeli órákban; 6.30 - 7. 45-ig engedélyezésre kerülhet a forgalom téren való részleges átengedése.

Válasz: A téren eddig is működő utak használhatósága nem változott. Rendezvények megtartására is ugyanúgy használható, mint eddig.

1.8.Vajon a téren - a fenti rendezvényszervezési célok megvalósítása érdekében kiépítenek-e áramvételi lehetőségeket?

Válasz: A téren több ponton áramvételi lehetőséget biztosítunk.

1.9.A terven I. ütem szerepel bizonyos területek vonatkozásában. Határidő ismét nem lesz meghatározva a munkálatok befejezésére és tér teljes helyreállítására?

Válasz: Az I. ütem megvalósításához van elegendő forrásunk, a többi terület átépítéséhez további pénzforrásra van szükség. A tér egyszerre nem zárható le, nem is lehetne egyszerre átépíteni. A városvezetés kérése volt a tér használhatóságának biztosítása, melyet csak ütemezéssel lehet megvalósítani. Jelen ismereteink alapján az I. ütem megépítését tudjuk pontosabban tervezni.

„A bemutatott tervből nagyon sok fontos információ hiányzik. Első ,és legfontosabb a látványterv.

Ez határozná meg a tér hangulatát is ,használhatóságát is. Persze fontos dolgokat is közölt azért : lesz térkő, parkoló minden mennyiségben . Nem pótolják a kivágott fákat , (sőt mintha szálloda előtt is kevesebb lenne .Lehet hogy további fakivágást is engedélyez az önkormányzat?) Talajtakaró virág az lesz, de nem lesz fű ahol a gyerekek játszhatnak.

Lehet ,hogy a barokk stílusú virágágyás egyesek szerint feltétlenül kell a templom mellé, de megint talajtakaró virágokkal kombinálva,fű helyett,hogy még zavarosabb legyen az összkép.

Szegény Szent István mit vétett,hogy bedugták a sarokba. Érdekelne mit mond erről egy hozzáértő várostervező. A tervezett Asztrik szobor helyére illene, és méltóbb lenne.

Miután az ördög a részletekben van,igazából a látványterv alapján lehetne érzékelni a többi szobor hatását .Így a kevés információ alapján sok a térkő, kevés a zöld. Amit sehol nem láttam ,hogy hova lett a kerékpárút ? Az nem része a tervnek?

Vagy lefelejtették? Gondolom sokakat érdeklő,fontos kérdés.

Akadálymentesítésről sehol információ. Van viszont a díszkivilágításról.

Ezek a kérdések is megértek volna egy közmeghallgatást.

Szóval az előző önkormányzat eladta az érsekségnek üveggyöngyért a város idegenforgalmát, ez a mostani meg lehet,hogy jóváhagyja ezt a tervet így? Tönkretéve a város főterét.?

Sajnálom.,ha így lesz.”

Válasz: Az érsekség immár több mint 10 éve azon dolgozik, hogy a kalocsai Érsekség, így Kalocsa város történelmi múltjának emlékei, épített öröksége az Árpádkortól

napjainkig - a kalocsai Főszékesegyház felújítása és régészeti feltárása nyomán feltáruljon.

Ezek a leletek kőfal- és kőtöredékek bizonyítják a korai székesegyházaink építésének és stílusának magas kulturális értékét, egyben bizonyítva azt, hogy Magyarországon, így Kalocsán már a XII. században, a nyugati építészeti értékekkel azonos stílusban épültek templomaink.

Számunkra, Egyházmegyénk számára jelentősége kiemelt, a feltárás eredménye a kalocsai Érsekség jogfolytonosságát igazolja, építészettörténeti jelentőségét pedig eklatáns példaként állítja. A korábbi évszázadok alatt a város vezető erejét az érsek, az érsekség adta, melyre a város felépült, fejlődött, nemcsak népessége, gazdasági ereje gyarapodott, hanem polgáriasodását követően városi rangja emelkedett. A 19. század második feléig, végéig elválaszthatatlanul az érsekség gazdasági egységében élt a város lakossága.

Ez az ezeréves múlt a város életében húzóerővé válik, nemcsak turisztikai szempontból értékelhetően, de gazdasági növekedést is jelenthet.

A város idegenforgalmában 'érseki város'-ként is aposztrofált, az érseki épületek és intézmények, kiemelten templomaink ezen látványosságokkal csak még erősebb jelentőségűvé válnak. Mindebből ma nem az érsekség profitál, hanem a város.

A romok feltárása és bemutatása a barokk székesegyházon kívüli területeket is érinti, de a Szentháromság tér felújításának terve kifejezetten azt tükrözi, hogy a tér eddigi használatával csaknem teljes mértékben azonos kialakítású legyen.

A burkolt felületek csaknem teljes mértékben fedik egymást (régieket és újakat), az utak nem kerültek ki a tér szerkezetéből (megjegyzés, hosszabb távon a Katona István ház és a Székesegyház közötti szűk utat ki kellene zárni a forgalomból), a teljes tér felülete akadálymentes közlekedést biztosít.

A tér teljes burkolata akadálymentes, a csatlakozó közterületek határvonalán is, kivéve a korabeli templomromok által fedett területek, mivel azok padlószintje a jelenlegi térszint alatt húzódik.

Kerékpárút a gyalogos úttal együtt kialakított, a múzeum és az érseki kastély kerítése mellett, az ideiglenes gépjárműforgalom (érsekség célforgalom) számára is megnyitott területen keresztül biztosított, ahogy ma is.

A Tomori Pál érsek, a Szent István szobor és az Asztrik érsek szobra hármas egységet alkotva, mindhárman tekintetükkel a székesegyházak felé fordulnak, semmivel sincs eldugottabb helyen a Szent István szobra. Asztrik érsek indokoltabban van az ő általa építtetett templom tengelyében, hiszen ő személyében közvetlenül kötődik az érsekséghez így a városhoz is. Ő Kalocsa első érseke. Méltó helyén áll.

A téren, az épületek előtt álló fák mennyisége illetve törzsátmérője nem csökken, helytelenül tesz megállapításokat a levél írója.

A teret további zöld felülettel tagolni nem szabad, hiszen a turisztikai szezonban (saját adataink szerint évente az érsekség intézményeibe turisztikai céllal érkező látogató 2017-ben 40 ezer, 2018-ban mintegy 30 ezer főt tett ki. Főképp nyári időszakban, fel is torlódhatnak, így kell a nagy, összefüggő terület számukra is. Megjegyzésképpen, hasonló más városi terek több helyen kevésbé tagoltak, sokkal nagyobb burkolt felületekkel rendelkeznek. A Szentháromság tér barokk temploma, feltárt korabeli templomromjai uralják a teret, melyet kivétel nélkül egyházi épületek határolnak. Így a barokk hatás felidézése is elengedhetetlen.

Felvetésképpen, a téren nem a zöldfelületek füvesített, ligetes kialakítása a jellemző és kívánatos, hanem a könnyen járható burkolt felületek biztosítása. Ugyancsak az

érsekség tulajdonában álló Érsekkert lenne hivatott arra, hogy pihenő-rekreációs területet adjon. Annakidején Haynald érsek pihenésre szolgáló kertként adta használatba a városi ember számára. Ez a város 'tüdeje', nagy, összefüggő zöldfelülettel. Meg kell itt még jegyezni, az érsekség saját tulajdonú belső gazdasági kertjében néhány évvel ezelőtt mintegy 1800 facsemetét ültetett.

2. *A Kiskunvíz Kft. az Osztályvezető úr felé továbbított egy jelzést miszerint a terv alapján a Hősök Emlékműve véleményük szerint az ivóvíz távvezetésekre kerül amit nem támogatnak. Erre figyelemmel a pozícióját kicsit változtatni szükséges.*

Válasz: A közműnyomvonalak geodéziai méréssel rögzített adatszolgáltatása alapján kismértékben módosítottuk a Háborús emlékmű elhelyezését. Így nem kerül a védőtávolságok által kizárt területre.